

สมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคเอเชียใต้ (South Asian Association for Regional Cooperation- SAARC)

เว็บไซต์	saarc-sec.org/
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	กรุงกาฐมาณฑุ เนปาล
วันก่อตั้ง	8 ธ.ค.2528 โดยความริเริ่มของอดีตนายกรัฐมนตรีเซียฮูร์ ราห์มาน ของบังกลาเทศ
วัตถุประสงค์	ส่งเสริมสวัสดิการและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในเอเชียใต้ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และการพัฒนาทางวัฒนธรรมในภูมิภาค และส่งเสริมให้ประชาชนในประเทศสมาชิกได้ใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรี และแสดงศักยภาพออกมาอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ SAARC ยังมุ่งหวังที่จะเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ และให้ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน
สมาชิก	8 ประเทศ ได้แก่ อัฟกานิสถาน บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย มัลดีฟส์ เนปาล ปากีสถาน และศรีลังกา นอกจากนี้ ยังมีผู้สังเกตการณ์ ได้แก่ ออสเตรเลีย จีน อิหร่าน ญี่ปุ่น มอริเชียส เมียนมา เกาหลีใต้ สหรัฐฯ และสหภาพยุโรป
เลขาธิการ	มาจากการแต่งตั้งของสภารัฐมนตรีจากประเทศสมาชิก โดยหมุนเวียนตำแหน่งตามลำดับตัวอักษร มีวาระดำรงตำแหน่ง 3 ปี เลขาธิการคนปัจจุบัน คือ นาย Md. Golam Sarwar ชาวบังกลาเทศ (อายุ 60 ปี/ปี 2569) เข้ารับตำแหน่งเมื่อ 25 ต.ค.2566 และจะครบวาระใน 25 ต.ค.2569

ภารกิจ มีสาขาความร่วมมือที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) ความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการท่องเที่ยว 2) ความร่วมมือด้านการเกษตรและการพัฒนาพื้นที่ชนบท 3) ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาภัยพิบัติและไบโอเทคโนโลยี 4) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า และการเงิน 5) ความร่วมมือด้านสังคม 6) ความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารและการบรรเทาความยากจน 7) ความร่วมมือด้านพลังงาน การขนส่ง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และ 8) ความร่วมมือด้านการศึกษา ความมั่นคง และวัฒนธรรม

การประชุม SAARC จัดการประชุมสุดยอดประจำปี และการประชุมระดับ รมว.กต. ปีละ 2 ครั้ง หมุนเวียนเป็นเจ้าภาพ โดยเรียงตามลำดับตัวอักษร การประชุมสุดยอดครั้งแรกจัดที่กรุงธากา บังกลาเทศ เมื่อ 7-8 ธ.ค.2528 โดยมีผู้นำรัฐบาลบังกลาเทศ มัลดีฟส์ ปากีสถาน ศรีลังกา ภูฏาน เนปาล และอินเดียเข้าร่วม รวมทั้งลงนามกฎบัตร SAARC เมื่อ 8 ธ.ค.2528 เพื่อจัดตั้งสมาคมระดับภูมิภาค และจัดตั้งกลุ่มศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการก่อการร้าย และการค้ายาเสพติด รวมถึงวางแผนการประชุมระดับรัฐมนตรี และการประชุมระดับรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในระดับภูมิภาค และนำตราสัญลักษณ์อย่างเป็นทางการของ SAARC มาใช้

การประชุมสุดยอด SAARC ที่สำคัญ คือ ครั้งที่ 19 ซึ่งมีกำหนดจัดที่กรุงอิสลามาบัด ปากีสถาน ระหว่าง 15-16 พ.ย.2559 แต่หลังจากเกิดเหตุการณ์โจมตีที่เมือง Uri เมื่อปีเดียวกัน อินเดียยกเลิกการเข้าร่วมประชุม โดยให้เหตุผลว่า ปากีสถานมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าว แม้ว่านายนาวาซ ชารีฟ นรม.ปากีสถาน ในขณะนั้น ยืนยันว่า วัตถุประสงค์หลักของการประชุมสุดยอดครั้งนี้ก็เพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงระหว่างอินเดียกับปากีสถาน อย่างไรก็ตาม หลังจาก นรม.นเรนทรา โมดิ ของอินเดีย ตัดสินใจคว่ำบาตรการประชุมสุดยอดดังกล่าว ปรากฏว่า บังกลาเทศ อัฟกานิสถาน ภูฏาน มัลดีฟส์ ศรีลังกา ประกาศถอนตัวจากการประชุมเช่นกัน อีกทั้งยังทำให้ SAARC ไม่มีกำหนดการจัดการประชุมสุดยอด SAARC ครั้งต่อไปนับแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน

ส่วนการประชุมที่สำคัญของ SAARC ในปี 2568 ได้แก่

1) การประชุมคณะกรรมการวางแผนงาน SAARC สมัยที่ 60 (The 60th Session of the Programming Committee of the South Asian Association for Regional Cooperation) จัดขึ้นที่กรุงกาฐมาณฑุ เนปาล ระหว่าง 28-30 เม.ย.2568 เน้นย้ำความจำเป็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูโลกของ SAARC กฎบัตร SAARC (SAARC Charter) และการกระชับความร่วมมือ เพื่อฟื้นฟูและผลักดันกระบวนการต่าง ๆ ในระดับภูมิภาคที่จะนำไปสู่การประชุมสุดยอด SAARC นอกจากนี้ ยังพิจารณาความคืบหน้ากรอบความร่วมมือที่สำคัญ อาทิ ความมั่นคงทางอาหาร ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การศึกษา การบรรเทาความยากจน และการพัฒนาสังคม รวมทั้งพิจารณาแผนงานและงบประมาณสำหรับปี 2568 แก่สำนักเลขาธิการ SAARC

2) การประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลประเด็น “การยกระดับการยุติความรุนแรงที่มีต่อเด็กในภูมิภาคเอเชียใต้” ผ่านระบบประชุมทางไกล ซึ่งจัดขึ้นครั้งแรก ที่กรุงกาฐมาณฑุ เนปาล เมื่อ 23 มิ.ย.2568 โดยเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีซึ่งมีผู้แทนประเทศสมาชิก SAARC สนง. UNICEF ประจำภูมิภาคเอเชียใต้ (ROSA) สนง.องค์การอนามัยโลก (WHO) ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEARO) และเมดิเตอร์เรเนียนตะวันออก (EMRO) รวมทั้งผู้แทนพิเศษของเลขาธิการสหประชาชาติว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อเด็ก เข้าร่วมหารือเกี่ยวกับความร่วมมือในการส่งเสริมสวัสดิภาพแก่เด็กในภูมิภาคเอเชียใต้ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในเด็กและสตรีเพื่อการค้าประเวณี และยืนยันความมุ่งมั่นร่วมกันในการยุติความรุนแรงต่อเด็กทุกรูปแบบ

3) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมการจัดทำรายงานพัฒนาการของ SAARC (SAARC Development Report-SDR) จัดขึ้นที่กรุงธากา บังกลาเทศ ระหว่าง 15-16 ต.ค.2568 ในหัวข้อ “Shaping

the Future Together for a Resilient SAARC” โดยเน้นย้ำการพัฒนา SAARC ในเชิงประจักษ์ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ เพื่อให้ทันต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs) ภายในปี 2573 อีกทั้งมุ่งหวังให้ SDR เป็นกรอบในการกำหนดนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างกัน ระบุความคืบหน้าของแนวทางการลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ธรรมชาติ และการบูรณาการ เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
